

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Diplomantka: Bc. Magda Horčicová

Název práce: Sociální politika vůči samoživitelkám v České republice: V oblasti výživného skrze optiku sociální konstrukce cílových populací

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Magdy Horčicové se zabývá problematikou sociální konstrukce cílových populací v oblasti výživného s důrazem na samoživitele. Zvolené téma je aktuální jak s ohledem na široké diskuze, které se týkají této problematiky, tak i role sociálních konstrukcí v procesu tvorby veřejných politik. Téma je relevantní pro obor veřejná a sociální politika nejen svým věcným zaměřením, ale i zvolenou teoretickou perspektivou. Přínos práce spatřuji především v hlubokém vhledu diplomantky do věcné problematiky. Také oceňuji snahu o aplikaci pohledu procesu tvorby veřejných politik na téma, které je obvykle zpracováváno z perspektivy analýzy veřejných politik.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je strukturována formou odpovídající požadavkům na takovou práci. Po metodologické části (cíle, otázky, metody) následuje představení teoretického ukotvení práce v podobě Social Construction Framework (SCF). Na to navazuje představení věcné problematiky práce, výživného. Pak je tato problematika analyzována prostřednictvím SCF s důrazem na analýzu sociálních konstrukcí a argumentačních strategií. V závěru jsou shrnuty poznatky práce a následně je provedena jejich diskuze. Oceňuji také zařazení příloh, které se vztahují především k věcné problematice práce a které představují originální přínos diplomantky. Dle mého názoru odpovídá zvolená struktura a koncepce, až na drobné výjimky, požadavkům diplomové práce. V tomto ohledu bych upřednostnil standardní řazení diskuze, závěr na konci práce. Jinak na sebe celkově prezentace obsahu plynule navazuje a práce je dobře čitelná.

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů a hypotéz), splnění vytečených cílů a záměrů

Cíle jsou formulovány vcelku jasně a přehledně a jsou v souladu s řešeným problémem a zaměřením práce. Otázky by mohly být explicitněji provázány s cíli, ale čtenář je schopen si tuto vazbu odvodit.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů je zdařilé. Z práce vyplývá, že diplomantka porozuměla základním použitým konceptům a snažila se je smysluplně aplikovat na zvolenou problematiku. V tomto ohledu spatřuji jednu z diskutabilnějších stránek práce, tj. práce je teoreticky zaměřena na postihnutí procesu tvorby veřejných politik (orientace na kontext), ale osobní směřování diplomantky tíhne spíše k pojetí analýzy veřejných politik (orientace na řešení problému). Z toho vzniká určité napětí, které se odráží v samotné práci. Na druhou stranu to přispívá k silnému věcnému ukotvení zkoumané problematiky a tím i k šíři a komplexnosti jejího uchopení.

Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická rovina práce je zpracována odpovídajícím způsobem pro diplomovou práci. Zvolený přístup je vhodný, vcelku dobře popsán, odůvodněný a diplomantka působí dojmem, že mu rozumí. Zřejmě by bylo vhodnější vztáhnout metodologická část práce k metodologii obecně a ne jen k metodám (viz kap. 3). V této části bych také uvítal více informací o dosažení saturace zkoumaného vzorku při sběru dat (s. 15) i podrobnější popis kritérií výběru (s. 16). To platí i pro kategorie kódování v analýze, kdy by to mohlo být ukázáno například v příloze (s. 18). Obdobně by mohlo být věnováno

více prostoru podrobnější analýze jednotlivých prvků policy designu (s. 50 a dále). Diplomantka by také mohla být také explicitnější o použitých evaluačních kritériích (s. 51). I přes tyto spíše vedlejší výhrady je provedená analýza diskurzu a argumentačních strategií neoddiskutovatelnou předností práce. Celkově považuji použité metody sběru i analýzy dat za vhodně zvolené a použité s ohledem na zaměření, cíle práce i její metodologické uchopení.

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

Diplomantka v dostatečné míře a kvalitě využila literatury a dat a celkově v tomto ohledu odvedla velmi dobrou práci. Oceňuji také bohaté využití pramenů. Celkově považuji výběr a práci s daty za dobře odvedenou a odpovídající záměru i metodologii práce a oceňuji jejich uvádění v přílohách. Vyzdvihl bych vlastní výpočty, vztahující se k výživnému, které jsou výsledkem dlouhodobého a hlubokého zájmu diplomantky o věcnou problematiku.

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň a odborná dikce)

Věcná správnost použitých údajů a argumentů je dostatečná a neobjevil jsem zde žádné závažné nedostatky. Spíše bych doporučil nezaměňovat pojmy „politický“ a „veřejněpolitický“, což může vést k určitým nejasnostem, například „návrh politiky“, „politický proces“ (např. s. 21). Odbornou jazykovou úroveň a odbornou dikci shledávám na odpovídající úrovni.

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce představuje obvyklý standard v oblasti citací a drží se použité citační normy. Jen v seznamu použité literatury bych doporučil pro větší přehlednost oddělovat primární a sekundární zdroje. Určitým problémem je neuvádění data stažení u některých elektronických zdrojů. Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. V práci neshledávám zásadní nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Na závěr bych ještě rád stručně zhodnotil průběžnou práci diplomantky. Diplomantka se snažila průběžně konzultovat a zapracovat připomínky, které jsem k její práci vznášel. V tomto ohledu oceňuji její iniciativu a snahu o spolupráci. V závěrečné fázi se jí však nepodařilo úplně zvládnout časový harmonogram. Více času na promyšlení a usazení práce by jistě pomohlo propracovanější provázanosti práce a tím i využití potenciálu provedené analýzy. I přes toto „nedotažení“ je předložený výsledek přínosný pro poznání, jak funguje a je konstruována daná veřejná politika. Také by bylo škoda získané poznatky z analýzy nevyužít k nějaké publikaci (pravděpodobně ve spolupráci se zkušenějším badatelem/kou).

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „výborně“, pokud diplomantka podá přesvědčivý výkon u obhajoby.

Otázka k obhajobě:

K čemu nám mohou posloužit poznatky získané Vaší prací?

Jaké jsou podle Vás přednosti a nedostatky použití perspektivy SCF v dané problematice?

Datum: 11. června 2017

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.